

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

**pentru modificarea Legii nr. 230/2022
privind dreptul de autor și drepturile conexe**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta Lege transpune Directiva 2012/28/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind anumite utilizări ale operelor orfane (text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 299/5 din 27 octombrie 2012.

Art. I. - Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 278 – 282, art. 578) se modifică după cum urmează:

1. În clauza de armonizare, după sintagma “precum și transpune parțial:” se introduce textul “- Directiva 2012/28/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind anumite utilizări ale operelor orfane (text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 299/5 din 27 octombrie 2012;”.

2. La articolul 3, după noțiunea “operă comună” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

“*operă orfană* – operele protejate prin drept de autor prevăzute la art. 7 sau fonogramele în cazul în care niciun titular al dreptului de autor asupra operei sau al drepturilor conexe asupra fonogramei nu este identificat sau, chiar dacă unul sau mai mulți dintre titulari sunt identificați, niciunul nu este localizat, în pofida efectuării și înregistrării unei căutări diligente a acestora;”.

3. Legea se completează cu articolele 22¹ – 22³ cu următorul cuprins:

“Articolul 22¹. Opera orfană

(1) Statutul de operă orfană se aplică pentru următoarele categorii de opere și fonograme protejate prin dreptul de autor sau drepturi conexe și care sunt publicate sau puse sub o altă formă la dispoziția publicului în mod legal:

a) operelor sub formă de cărți, ziare, reviste sau alte publicații periodice care se găsesc în colecțiile bibliotecilor, instituțiilor de învățământ sau muzeelor, precum și în colecțiile arhivelor sau ale instituțiilor naționale în domeniul cinematografiei;

b) operelor audiovizuale sau fonogramelor aflate în colecțiile bibliotecilor, ale instituțiilor de învățământ sau ale muzeelor, precum și în colecțiile arhivelor sau ale instituțiilor naționale în domeniul cinematografiei;

c) operelor audiovizuale și fonogramelor produse de organizațiile publice de radiodifuziune și televiziune;

d) operelor și fonogramelor menționate la lit. a) – c) din prezentul alineat care nu au fost niciodată publicate sau difuzate, dar care au fost puse la dispoziția publicului de către

instituțiile menționate la 22² alin. (1), cu consimțământul titularilor de drepturi, numai dacă este rezonabil să se presupună că aceștia nu s-ar opune utilizărilor;

e) operelor și altor obiecte protejate prin drept de autor care sunt integrate sau încorporate în operele sau fonogramele menționate la literele a) - d) sau care constituie parte integrantă a operelor sau fonogramelor respective.

(2) În cazul în care titularul dreptului de autor este identificat ori localizat ulterior, opera sau fonograma respectivă își încetează statutul de operă orfană.

(3) În cazul în care o operă sau o fonogramă are mai mulți titulari de drepturi și nu toți sunt identificați sau, chiar dacă sunt identificați, nu sunt localizați în urma unei căutări diligente, opera sau fonograma poate fi utilizată în conformitate cu prevederile art. 22², cu condiția ca titularii de drepturi care au fost identificați și localizați să fi autorizat, în legătură cu drepturile pe care le dețin instituțiile prevăzute la 22² alin. (1) să efectueze reproducerea și să o pună la dispoziția publicului.

(4) Titularul dreptului de autor asupra unei opere sau fonograme considerate a fi operă orfană are, în orice moment, posibilitatea de a pune capăt statutului de operă orfană. Aceste prevederi se aplică, mutatis mutandis, titularilor drepturilor de autor care nu au fost identificați și localizați în cazul operelor menționate la alin. (3).

(5) Prevederile prezentului articol nu aduc atingere drepturilor asupra operei sau fonogramei ai cărei titulari de drepturi au fost identificați și localizați și nu se aplică în privința operelor aduse la cunoștință publică sub formă anonimă sau sub pseudonim.

(6) Nicio dispoziție a prezentei legi referitoare la operele orfane, nu aduce atingere dispozițiilor privind brevetele, mărcile, desenele și modelele industriale, modele de utilitate, topografia semiconductoarelor, caracterele tipografice, accesul condiționat, accesul serviciilor de radiodifuziune sau televiziune la transmisia prin cablu, protecția tezaurilor naționale, cerințele privind depozitele legale, practicile restrictive și concurența neloială, secretele comerciale, securitatea, confidențialitatea, protecția datelor cu caracter personal și respectarea vieții private, accesul la informații cu caracter public, contracte, libertatea presei și libertatea de exprimare în mijloacele de informare în masă.

Articolul 22². Utilizarea permisă a operelor orfane

(1) Sunt în drept să utilizeze operele orfane bibliotecile, instituțiile de învățământ, muzeele, arhivele, instituțiile naționale în domeniul cinematografiei și organizațiile publice de radiodifuziune și televiziune ce au drept scop realizarea obiectivelor legate de misiunile lor de interes public, în special conservarea, restaurarea operelor și fonogramelor aflate în colecțiile lor și furnizarea de acces în plan cultural și educațional la acestea.

(2) Instituțiile menționate la alin. (1) pot utiliza operele orfane din colecțiile lor în următoarele moduri:

a) prin punerea la dispoziția publicului;

b) prin reproducerea operei orfane, în vederea digitizării, punerii la dispoziție, indexării, catalogării, conservării sau restaurării.

(3) Instituțiile menționate la alin. (1) pot obține venituri din utilizarea operelor orfane exclusiv în scopul de acoperire a costurilor legate de digitizarea și de punerea acestora la dispoziția publicului.

(4) Instituțiile menționate la alin. (1) au obligația de a preciza numele autorilor identificați și ale altor titulari de drepturi în toate utilizările unei opere orfane.

(5) Dispozițiile prezentului articol nu aduc atingere libertății contractuale a instituțiilor menționate la alin. (1) în ceea ce privește exercitarea misiunilor lor de interes public, în special în ceea ce privește încheierea contractelor de parteneriat public-privat.

(6) Titularii de drepturi care pun capăt statutului de operă orfană al operelor sau fonogramelor lor beneficiază de o compensație echitabilă pentru utilizarea de către instituțiile menționate alin. (1) a acestor opere sau fonograme, care se stabilește în funcție de numărul de copii/reproduceri realizate după opera sau fonograma respectivă.

Articolul 22³. Căutarea diligentă a operelor orfane

(1) În scopul stabilirii dacă o operă sau o fonogramă este sau nu orfană, instituțiile menționate la art. 22² alin. (1) se asigură că pentru fiecare operă sau fonogramă se efectuează o căutare diligentă și de bună-credință, prin consultarea surselor corespunzătoare pentru fiecare categorie de opere sau fonograme în cauză.

(2) Căutarea diligentă se efectuează obligatoriu înaintea utilizării operei sau fonogramei.

(3) Dacă există indicii că s-ar putea găsi informații relevante cu privire la titularii de drepturi în alte țări, se consultă, de asemenea, sursele de informații disponibile din țările respective.

(4) Sursele prevăzute la alin. (1) se stabilesc/aprobă prin decizia directorului general al AGEPI și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în rezultatul consultării acestora cu instituțiile menționate la art. 22² alin. (1).

(5) Decizia prevăzută la alin. (4) va conține următoarele elemente cu referire la sursele ce urmează a fi consultate în scopul stabilirii statutului de opere orfane:

1) în cazul cărților publicate:

a) depozitul legal, cataloagele din biblioteci, fișierele deținute de biblioteci și de alte instituții;

b) asociațiile editorilor și autorilor;

c) bazele de date și registrele existente, WATCH (scriitori, artiștii și deținătorii dreptului de autor ai acestora), ISBN (numărul internațional standard pentru cărți) și bazele de date cu cărțile tipărite;

d) bazele de date ale organizațiilor de gestiune relevante, în special ale organismelor de reprezentare a drepturilor de reproducere;

e) surse care integrează baze de date și registre multiple, inclusiv VIAF (dosare virtuale internaționale de autoritate) și ARROW (registre accesibile ale informațiilor privind drepturile de autor și ale operelor orfane).

2) în cazul ziarelor, revistelor și alte publicații periodice:

a) ISSN (numărul internațional standard pentru publicații periodice) pentru publicațiile periodice;

b) indexuri și cataloage ce aparțin fondurilor și colecțiilor bibliotecilor;

c) depozitul legal;

d) asociațiile editorilor și asociațiile autorilor și ale jurnaliștilor;

e) bazele de date ale organizațiilor de gestiune colectivă relevante, inclusiv ale organismelor de reprezentare a drepturilor de reproducere.

3) În cazul operelor vizuale, și anume cele din categoriile artelor frumoase, fotografiei, ilustrațiilor, designului și arhitecturii, precum și în cazul schițelor acestor opere și ale altor

astfel de opere care figurează în cărți, ziare, reviste și alte publicații periodice sau în cazul altor opere:

- a) sursele menționate la subpunctele 1) și 2) din prezentul alineat;
- b) bazele de date ale organizațiilor de gestiune colectivă relevante, în special în cazul artelor vizuale, inclusiv organismele de reprezentare a drepturilor de reproducere;
- c) bazele de date ale agențiilor de imagini, dacă este cazul.
- 4) În cazul operelor audiovizuale și a fonogramelor:
  - a) depozitul legal;
  - b) asociațiile producătorilor;
  - c) bazele de date ale instituțiilor naționale din domeniul cinematografiei și ale bibliotecilor naționale;
  - d) bazele de date cu standarde și identificatori pertinenti, cum ar fi ISAN (numărul internațional standard pentru opere audiovizuale) în cazul operelor audiovizuale, ISWC (numărul internațional standard pentru opere muzicale) pentru opere muzicale și ISRC (numărul internațional standard pentru înregistrări) pentru fonograme;
  - e) bazele de date ale organizațiilor de gestiune colectivă relevante, în special în cazul autorilor, interpreților, producătorilor de fonograme și producătorilor din domeniul audiovizual;
  - f) genericul și alte informații care figurează pe exemplarul sau ambalajul operelor;
  - g) bazele de date ale unor asociații relevante care reprezintă o categorie specifică de titulari de drept de autor.

(6) Instituțiile menționate la art. 22² alin. (1) sunt obligate să asigure evidența căutării diligente a operelor orfane și să furnizeze anual AGEPI informații cu privire la:

- a) rezultatele căutărilor diligente care le-au efectuat și care au condus la concluzia că o operă sau o fonogramă este considerată operă orfană;
- b) scopul utilizării operelor orfane;
- c) orice modificare privind statutul de operă orfană;
- d) datele de contact ale acestor instituții.

Art. II. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2030.

(2) Până la data intrării în vigoare a prezentei legi, instituțiile menționate la art. 22² alin. (1) din prezenta lege vor asigura digitalizarea operelor și fonogramelor care în rezultatul căutării diligente au obținut statutul de opere orfane.

(3) Guvernul, în termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.